

Avizul Comitetului Economic și Social European privind Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Programul „Aer curat pentru Europa”

[COM(2013) 918 final],

propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici și de modificare a Directivei 2003/35/CE

[COM(2013) 920 final – 2013/0443 (COD)],

propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind limitarea emisiilor în atmosferă a anumitor poluanți provenind de la instalații medii de ardere

[COM(2013) 919 final – 2013/0442 (COD)]

și propunerea de decizie a Consiliului privind acceptarea modificării Protocolul din 1999 la Convenția din 1979 privind poluarea atmosferică transfrontalieră pe distanțe lungi pentru a reduce gradul de acidifiere, eutrofizare și nivelul de ozon troposferic

[COM(2013) 917 final]

(2014/C 451/22)

Raportor: **dl Antonello PEZZINI**

La 13 ianuarie 2014, la 15 ianuarie 2014 și la 18 decembrie 2013, în conformitate cu articolele 192 și 304 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Parlamentul European, Consiliul și, respectiv, Comisia Europeană au hotărât să consulte Comitetul Economic și Social European cu privire la

Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Programul „Aer curat pentru Europa”

COM(2013) 918 final,

la

Propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici și de modificare a Directivei 2003/35/CE

COM(2013) 920 final – 2013/0443 (COD),

la

Propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind limitarea emisiilor în atmosferă a anumitor poluanți provenind de la instalații medii de ardere – COM(2013) 919 final – 2013/0442 (COD),

COM(2013) 919 final – 2013/0442 (COD),

și la

Propunerea de decizie a Consiliului privind acceptarea modificării Protocolul din 1999 la Convenția din 1979 privind poluarea atmosferică transfrontalieră pe distanțe lungi pentru a reduce gradul de acidifiere, eutrofizare și nivelul de ozon troposferic

COM (2013) 917 final.

Secțiunea pentru agricultură, dezvoltare rurală și protecția mediului, însărcinată cu pregătirea lucrărilor Comitetului pe această temă, și-a adoptat avizul la 19 iunie 2014.

În cea de-a 500-a sesiune plenară, care a avut loc la 9 și 10 iulie 2014 (ședința din 10 iulie 2014), Comitetul Economic și Social European a adoptat prezentul aviz cu 82 de voturi pentru și 1 vot împotriva.

1. Concluzii și recomandări

1.1 Comitetul subliniază cu hotărâre necesitatea asigurării unui mediu sănătos, cu aer curat de cea mai bună calitate, ca o premisă fundamentală a stării de bine pentru condițiile de viață și muncă ale tuturor cetățenilor europeni, și regretă faptul că un astfel de element esențial pentru Europa nu mai figurează printre prioritățile de pe agenda politică europeană și națională, cu ponderea necesară.

1.2 CESE solicită noului Parlament, noii Comisii și Consiliului ca, pe viitor, instituțiile europene să acorde prioritate absolută acțiunilor de salvagardare a unui mediu atmosferic sănătos și curat, cu acordul deplin al partenerilor sociali și al societății civile organizate.

1.3 Comitetul consideră că poluarea mediului constituie unul dintre cele mai mari pericole pentru sănătatea umană și pentru mediul înconjurător, având consecințe negative grave, cum ar fi problemele respiratorii, decese premature, eutrofizarea și degradarea ecosistemelor, și salută inițiativa Comisiei de a institui un nou program „Aer curat” și de a reduce perspectivele de scădere a speranței de viață în UE de la 8,5 luni, în 2005, la 4,1 în 2030, cu un câștig de 180 de milioane de ani de viață și 200 de mii de km² restituiți biodiversității.

1.3.1 Comitetul este convins că, pentru stimularea tranziției către o economie mai durabilă în Europa, este necesar să se stabilească o țintă pentru 2030, cu o perspectivă mai sigură, pe termen mediu-lung, necesară pentru întreprinderi și investitori.

1.4 În opinia CESE, este recomandabilă accelerarea aplicării limitelor Euro 6 pentru emisiile de NO_x ale motoarelor ușoare pe motorină, măsurate pe baza „emisiilor efective în trafic”, ca și în cazul modalităților de înlocuire a motoarelor în doi timpi, întrucât Comitetul are îndoieli cu privire la faptul că punerea în aplicare a acestor măsuri ar putea produce deja rezultatele scontate din 2020.

1.5 CESE subscrie la obiectivul final al Comisiei – propus atât în programul „Aer curat”, cât și în Cadrul privind energia și clima 2020-2030 –, de a stabili pragul de emisii pentru anul 2030 la 70 % din reducerea decalajului (*gap closure*) dintre legislația de referință actuală și nivelul maxim al reducerilor care poate fi atins din punct de vedere tehnic (*Maximum Technically Feasible Reduction – MTFR*).

1.6 Comitetul consideră că, pentru atingerea unui astfel de rezultat – care trebuie aplicat și implementat de toate părțile relevante –, este necesar să se întreprindă acțiuni ferme, printre care și:

- includerea unor ținte obligatorii de reducere a emisiilor de metan în 2020 și de mercur – în 2020, 2025 și 2030;
- o mai mare rigoare privind limitele de emisii ale instalațiilor medii de ardere;
- respingerea derogărilor opționale de la dispozițiile directivei privind emisiile industriale, în cazul în care există pericole concrete de efecte asupra sănătății;
- acțiuni specifice pentru reducerea amoniacului și a metanului în sectorul agricol;
- o acțiune mai fermă privind emisiile provenite din transporturi, incluzându-se sistemele de măsurare „în viața reală” și aplicarea verificărilor în acest sens în 2014, în momentul introducerii standardelor Euro 6;
- implementarea fermă, până în 2016, a standardelor OMI privind emisiile de NO_x și SO₂ ale navelor, conform acordului din 2008, pentru toate zonele maritime din jurul Europei, ca arii de control al emisiilor;
- acțiuni în direcția unor standarde stricte în privința particulelor fine – PM – pentru noile aparate electrocasnice;
- conceperea și proiectarea unor mașini și instalații ecocompatibile;
- aplicarea integrală a evaluării ciclului de viață a produselor – ECV;

- predictibilitatea, pe termen mediu și lung, fără suprapunerea măsurilor de intervenție;
- educarea și formarea consumatorilor, a lucrătorilor și a tinerilor în ceea ce privește conservarea și dezvoltarea unui ambient sănătos de producție, de recreere și de locuire;
- promovarea cercetării și a investițiilor în aplicații inovatoare pe piață (BAT – *best available techniques*), a creșterii durabile și a ocupării sănătoase și de durată a forței de muncă;
- asigurarea dimensiunii internaționale a acțiunilor pentru sustenabilitatea mediului;
- garantarea coerenței între această nouă strategie și celelalte politici și obiective ale UE.

1.7 Comitetul este pe deplin de acord cu necesitatea de a integra în legislația UE modificările acceptate ale Protocolului la Convenția din 1979 privind poluarea atmosferică transfrontalieră pe distanțe lungi.

1.8 Chiar dacă obiectivele calitative pe termen lung ale noii directive NERC propuse nu intră în discuție, CESE regretă că obiectivele pentru 2025 nu sunt obligatorii din punct de vedere juridic, astfel încât să se asigure punerea în aplicare deplină a acestora.

1.9 Comitetul subliniază necesitatea de a se integra în măsurile de politică regională salvagardarea unui mediu atmosferic sănătos și curat, fiind convins că gestionarea calității aerului poate funcționa doar dacă este susținută de politici ale UE de reducere a emisiilor, ținând cont de nivelul ridicat de poluare acumulată și de condițiile meteorologice regionale specifice.

1.10 Este necesar un angajament ferm din partea guvernelor naționale și al autorităților locale de a programa acțiuni concrete, care să vizeze reducerea emisiilor dăunătoare, prin elaborarea unor planuri detaliate pentru calitatea aerului – Planuri regionale de intervenție pentru calitatea aerului, PRIA – acordând o atenție specială diverselor sectoare: de producție, agricol, de servicii, privat și al producției și distribuției de energie. Comisia ar trebui să transmită un mesaj clar cu privire la aplicarea lor efectivă, acționând prompt și hotărât împotriva statelor care nu își îndeplinesc obligațiile. CESE recunoaște totuși că mai multe state membre au făcut deja progrese în acest sens.

1.11 Trebuie întreprinse acțiuni pentru implicarea organizațiilor de profil și ale societății civile organizate, a ONG-urilor, a sectorului terțiar, a centrelor de formare de la toate nivelurile și a centrelor de cercetare, pentru atingerea obiectivului unui aer din ce în ce mai curat, indispensabil pentru bunăstarea cetățenilor și a ecosistemului.

1.12 CESE își reafirmă convingerea că este absolut necesară relansarea unei dezvoltări durabile a economiei europene, care să dea întâietate calității vieții, muncii și sănătății cetățenilor săi și salvagărdării mediului, în strânsă legătură cu toate celelalte priorități politice ale Strategiei Europa 2020 și pe deplin integrată într-o strategie globală de tranziție către un echilibru planetar bazat pe o creștere economică de calitate, care să contribuie la eradicarea sărăciei și inechității sociale, menținând totodată resursele naturale pentru generațiile viitoare.

2. Introducere

2.1 Poluarea atmosferică reprezintă un real pericol pentru sănătatea omului și pentru mediu: problemele respiratorii, decesele premature, eutrofizarea și degradarea ecosistemelor din cauza depunerilor de azot și de substanțe acide sunt doar câteva dintre efectele acestei probleme care este locală și, în același timp, transfrontalieră.

2.2 În ultimele decenii, politicile adoptate de UE și de comunitatea internațională au înregistrat deja succese, reducând unele probleme legate de poluarea atmosferică, ca în cazul emisiilor de dioxid de sulf (ce provoacă fenomenul ploilor acide), care au scăzut cu peste 80 %.

2.3 În pofida acestor progrese, UE este încă departe de atingerea obiectivului său pe termen lung, și anume îmbunătățirea calității aerului astfel încât să fie eliminate riscurile semnificative care primejdiesc sănătatea umană și mediul, iar particulele fine și ozonul din troposferă creează în continuare mari probleme, care duc, conform estimărilor Comisiei ⁽¹⁾, la 406 000 de decese anual.

⁽¹⁾ COM(2013) 918 final.

2.4 Pulberile fine în suspensie și ozonul în special prezintă în continuare riscuri mari pentru sănătate: limitele de siguranță sunt sistematic depășite în cazul acestor substanțe.

2.5 Comisia estimează că totalul efectelor externe în domeniul sănătății cauzate de poluarea atmosferică se cifrează la între 330 și 940 de miliarde EUR pe an, în vreme ce obiectivele propuse pentru 2030 ar produce beneficii între 44 și 140 de miliarde EUR.

2.6 În opinia Comisiei, în 2010, pe lângă faptul că a provocat sute de mii de decese premature, poluarea atmosferică din UE a expus aproximativ două treimi din terenuri unor contaminări nocive. Aceste efecte se datorează emisiilor.

2.7 În ceea ce privește sănătatea cetățenilor europeni, conform estimărilor, cheltuielile pentru îngrijiri medicale se ridică la peste 4 miliarde EUR și se pierd anual 100 de milioane de zile de lucru.

2.8 La nivel internațional, în decembrie 2012, SUA au decis să revizuiască standardele anuale de calitate a aerului, stabilind pentru pulberile fine în suspensie limita de 12 micrograme/m³, o valoare cu mult mai scăzută decât standardul actual al UE, de 25 de micrograme/m³, în vreme ce, în China, guvernul a decis să investească în controlul calității aerului, doar în zona orașului Beijing, 160 de miliarde EUR, în următorii cinci ani. Prin urmare, UE nu ține pasul cu acțiunile întreprinse la nivel internațional.

3. Observații generale

3.1 CESE aprobă obiectivele generale ale unei îmbunătățiri semnificative a calității aerului odată cu trecerea la o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon, în ceea ce privește atât protecția sănătății, cât și a mediului, obiective stabilite în strategia privind poluarea atmosferică din 2005 și revizuite de Comisie în programul „Aer curat pentru Europa”.

3.2 De la bun început, obiectivele de reducere a emisiilor pentru fiecare stat membru au fost stabilite în funcție de raportul cost-eficacitate, din cauza condițiilor de mediu diferite. Reducerile de emisii solicitate diferă de la o țară la alta, conform principiului „abordare diferențiată, și nu tarif forțat”.

3.2.1 Având în vedere daunele aduse de poluarea atmosferică sănătății și calității vieții, precum și ecosistemelor, Comitetul își exprimă îngrijorarea că calitatea aerului nu mai are ponderea necesară pe agenda politică europeană și națională și consideră că, pentru stimularea tranziției către o economie mai durabilă în Europa, este important să se impună o țintă pentru 2030, cu o perspectivă pe termen mediu și lung, care este necesară pentru întreprinderi și pentru investitori.

3.3 În revizuirea strategiei privind poluarea atmosferică se urmărește încetarea actualelor încălcări ale standardelor de calitate existente, pentru a se ajunge la conformitate deplină începând cel târziu cu 2020, prin reducerea emisiilor de NOx ale motoarelor ușoare pe motorină odată cu aplicarea standardului Euro 6, măsurat pe baza „emisiilor efective în trafic”. CESE privește cu scepticism posibilitatea ca aceste măsuri să reușească să aducă efectele dorite deja din 2020, având în vedere că obligativitatea va intra în vigoare abia în 2017, iar reînnoirea flotei existente ar putea necesita mai mult timp în raport cu termenul 2020.

3.4 O astfel de strategie se bazează, printre altele, pe contribuția acțiunilor desfășurate la nivel local și regional, cu toate limitele intrinseci ale măsurilor de acest tip: până în prezent eficacitatea măsurilor de la nivel regional a fost limitată, în special din pricina nivelului ridicat de poluare deja acumulat și a condițiilor meteorologice regionale specifice. CESE este convins că gestionarea calității aerului la aceste niveluri poate funcționa numai dacă este sprijinită de politici UE de reducere a emisiilor la sursă.

3.5 În opinia Comitetului, Comisia trebuie oricum să ia în considerare o multitudine de factori, deopotrivă de importanți și de relevanți:

- estimarea raportului costuri/eficiență al măsurilor propuse;
- competitivitatea și inovarea durabile;
- dimensiunea internațională a sustenabilității mediului;
- debirocratizarea și accelerarea proceselor;

- coerența și coordonarea dintre diversele politici UE implicate;
- susținerea de către nivelul UE și cel național a educației și formării în domeniu;
- focalizarea eforturilor UE și a celor naționale de cercetare și inovare (R&I) pentru aplicarea celor mai bune tehnologii existente pe piață;
- aplicarea hotărâtă a noilor standarde de calitate în toate sectoarele interesate.

3.5.1 Comitetul susține că trebuie să fie sprijinită, la nivelul UE și al fiecărui stat membru, prioritatea politică acordată domeniului cercetării și inovării și celui al formării și educației, care trebuie să vizeze relansarea creșterii economice și a ocupării durabile a forței de muncă și o reindustrializare de mai bună calitate a economiei europene, în special în beneficiul întreprinderilor mici și mijlocii și al întreprinderilor nou-înființate, fără a fi afectate de constrângerile bugetare europene actuale.

3.6 În plus, în opinia Comitetului, este nevoie să se asigure **coerența dintre această nouă strategie revizuită și alte politici ale Uniunii**. Astfel, de exemplu, se poate observa că, în pofida faptului că prin arderea lemnului în gospodării se degajă particule PM 2,5, utilizarea lui este încurajată ca sursă alternativă de energie, deși în acest caz s-ar impune o clasificare a instalațiilor respective în funcție de emisii și evaluarea randamentului lor.

3.7 În orice caz, în opinia CESE, în Acordul internațional privind clima, până în 2015 ar trebui să se țină seama de o serie de factori deopotrivă de importanți și de relevanți.

3.8 CESE subliniază importanța **încurajării parteneriatelor public-privat (PPP)** la nivel european, precum cel lansat odată cu întreprinderea comună pentru **inițiativa privind Clean Sky 2 2014-2020**, menită să reducă emisiile din transportul aerian și să contribuie la activitățile de cercetare desfășurate în contextul Regulamentului CE nr. 71/2008 și al Programului Orizont 2020.

4. Observații specifice (I)

4.1 Convenția din 1979 privind poluarea atmosferică transfrontalieră pe distanțe lungi

4.1.1 Convenția din 1979 privind poluarea atmosferică transfrontalieră pe distanțe lungi, încheiată sub auspiciile Comisiei Economice pentru Europa a ONU (CEE-ONU) este principalul cadru juridic internațional în ceea ce privește cooperarea și măsurile de limitare și reducere treptată a poluării atmosferice, prin intermediul celor opt protocoale ale sale, inclusiv Protocolul din 1999.

4.1.2 CESE este de acord cu transpunerea modificărilor aduse acestui protocol în legislația europeană.

4.2 Propunerea de directivă revizuită privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți (*national emission reduction commitments – NERCs*)

4.2.1 Propunerea de directivă stabilește angajamente naționale de reducere a emisiilor (NERCs) pentru 2020, 2025 și 2030, ale fiecărui stat membru, exprimate în procente, privind reducerea emisiilor anuale de dioxid de sulf (SO₂), oxizi de azot (NO_x), amoniac (NH₃), compuși organici volatili (COV) nemetanici, particule fine (PM 2,5) și metan (CH₄), în comparație cu totalul emisiilor din fiecare dintre acești poluanți, care au fost emise în anul 2005 în fiecare stat membru.

4.2.2 În ultimii 20 de ani, în UE s-au înregistrat progrese considerabile în ceea ce privește calitatea aerului și a emisiilor atmosferice antropice, datorită politicilor și strategiilor adoptate de Uniune și de statele membre în domeniul poluării atmosferice, obiectivul pe termen lung fiind obținerea unor niveluri de calitate a aerului care să nu presupună efecte negative sau riscuri semnificative pentru sănătatea omului și pentru mediu, după cum se subliniază în Al șaptelea program de acțiune pentru mediu ⁽²⁾.

4.2.3 Acest lucru pare evident, chiar dacă a existat o încetinire clară a progreselor în domeniul calității aerului, iar obiectivele propuse în prezent sunt de fapt mai puțin ambițioase decât cele pe care le-ar obține statele membre dacă s-ar aplica pe deplin obligațiile prevăzute de normele UE existente.

⁽²⁾ COM(2012) 710 final.

4.2.4 Dacă obiectivele calitative pe termen lung propuse sunt practic incontestabile, Comitetul regretă că obiectivele pentru 2025 nu au caracter obligatoriu, având în vedere că s-au constatat dificultăți în ceea ce privește respectarea standardelor actuale.

4.2.5 În opinia CESE, sunt necesare platforme consolidate, pe care să se poarte dialoguri punctuale și interactive, **pentru valorificarea dispozițiilor din propunerea de directivă.**

4.3 *Propunerea de directivă privind emisiile provenind de la instalații medii de ardere*

4.3.1 În opinia CESE, extinderea controlului emisiilor de substanțe poluante din atmosferă provenite de la instalațiile de ardere cu o putere termică nominală între 1 și 50 MW, care sunt utilizate pentru o gamă largă de aplicații, **trebuie realizată cu proceduri simplificate și mai puțin costisitoare**, pentru a susține și încuraja dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii și a întreprinderilor nou-înființate, precum și a infrastructurilor de dimensiuni mai mici răspândite în teritoriu.

5. Observații specifice (II)

5.1 Poluanții atmosferici pot proveni din diverse surse, fiind transportați pe distanțe mari.

5.2 Pentru realizarea deplină a programului „Aer curat pentru Europa”, este necesar ca, în urma consultărilor cu partenerii sociali și cu organizațiile societății civile, regiunile să treacă la elaborarea și aprobarea **Planurilor regionale de intervenție pentru calitatea aerului (PRIA)**, care trebuie să ia în considerare, printre altele:

- transporturile rutiere, maritime și aeriene și mobilitatea;
- producția și consumul de energie;
- sistemul de producție;
- sectorul terțiar;
- activitățile agricole, zootehnice și forestiere;
- sectorul privat.

5.3 Pachetul „Aer curat” lansat de Comisia reia și consolidează politicile derulate până în prezent pentru a continua lupta împotriva poluării atmosferice, înscriindu-se într-o direcție opusă celei în care se îndreaptă agenda politică.

5.3.1 În opinia CESE, este esențial să fie implicate nivelurile regionale și teritoriale împreună cu cel național în acest proces, de comun acord cu partenerii sociali și cu societatea civilă organizată.

5.4 *Propuneri pentru planuri de transpunere la nivel local a pachetului „Aer curat”*

5.4.1 Pentru transpunerea în teritoriu a pachetului „Aer curat” trebuie identificate sinergiile necesare cu diverse planuri:

- **deșeurile**, valorificarea energetică, reducerea producției *per capita*, recuperarea materiilor prime;
- **transporturile și mobilitatea**, dezvoltarea transportului public, traseele pentru biciclete, promovarea mobilității și a emisiilor scăzute de CO₂, integrarea mijloacelor de transport, a navigației maritime și aeriene;
- **amenajarea teritoriului și planificarea urbană**, utilizarea terenurilor, elaborarea unor noi modele de așezări umane, reabilitarea patrimoniului edilitar;
- **agricultura și zootehnia**, filiera pădure-lemn-energie (utilizarea surselor locale), biomasa și biogazul, reducerea emisiilor de amoniac, mijloacele de absorbție a dioxidului de carbon (*carbon sinks*);
- **industria**, dezvoltarea tehnologică cu impact redus asupra mediului, inovarea și certificarea calității (ISO 14 000 și EMAS), atenția acordată proiectării ecocompatibile, mărcile de calitate ecologică a produselor, sistemele de gestionare a energiei și conformitatea cu regulamentele privind consumul motoarelor electrice.

5.4.2 **Această transpunere la nivel local** ar trebui, de asemenea, să ia în considerare măsurile mai urgente, care sunt legate de realitățile economice și de producție din teritoriu, și să impună norme pentru combustia biomasei, precum și cerințe și stimulente pentru reînnoirea parcului auto.

5.5 **Măsurile de limitare ulterioară a emisiilor de SO₂ (dioxid de sulf)** sunt necesare mai ales în regiunile în care există arderi semnificative în procese industriale, precum și instalații de generare a energiei și de prelucrare a combustibililor.

5.6 Măsuri în agricultură

5.6.1 **Trebuie introduse în întreaga UE – în special în regiunile cu vocație prioritar agricolă** – măsuri de reducere a NH₃ (amoniac), N₂O (protoxid de azot), CH₄ (metan) și COV (compuși organici volatili), urmând exemplul măsurilor puse deja în aplicare în diverse țări membre. Principala sursă (98 %) a emisiilor de NH₃ o constituie utilizarea îngrășămintelor pe bază de azot și a turburelii, care intră în reacție cu SO₂ e NO₂, formând săruri de amoniu, componenta principală a particulelor.

5.6.2 Deosebit de importantă este așadar respectarea deplină a Directivei privind nitrării (Directiva 91/676/CEE); obligația de acoperire a bazinelor de stocare a dejecțiilor de la complexe zootehnice; crearea unor sisteme de reciclare prin digestie anaerobă pentru producția de digestat, cu caracteristici comparabile cu ale îngrășămintelor artificiale, o gestionare corectă a gunoiiului de grajd și a împrăstierii dejecțiilor dăunătoare sănătății. Cu toate acestea, măsurile respective trebuie să păstreze un echilibru între interesele economice, sociale și ecologice: reducerea emisiilor din agricultură este o chestiune foarte complexă, care necesită mai multe investiții în cercetare și dezvoltare

5.6.3 Este necesar să se utilizeze mijloace agricole cu emisii reduse de pulberi.

5.6.4 CESE subliniază că deja se aplică în acest sector o serie de dispoziții care trebuie transpuse pe deplin în practică și își reiterează convingerea că Comisia a ratat șansa de a stabili un cadru legislativ consolidat pentru limitarea emisiilor. Bovinele rămân în afara domeniului de aplicare în această comunicare. Cu toate că acestea, există alte norme referitoare la speciile bovine, care contribuie în cea mai mare măsură la nivelul emisiilor de amoniac.

5.7 Măsuri în centrele urbane

5.7.1 **În aglomerările urbane și în zonele cu trafic intens** trebuie acordată o atenție specială emisiilor de PM_{2,5}, PM₁₀ (pulberi fine în suspensie cu diametru mai mic de 10 micrometri), CO și CO₂ (monoxid și dioxid de carbon) și reducerii NO_x. Filtrele de particule sunt în măsură să atingă, în cazul motoarelor pe motorină – și cu filtre experimentale inclusiv pentru benzină –, un nivel de eficiență de peste 90 % (filtre cu ciclu închis) în ceea ce privește reducerea emisiilor.

5.7.2 În școli și în clădirile de birouri care se află pe străzi foarte circulante este foarte important să se asigure izolarea pereților verticali opaci și transparenti, pentru a reduce poluarea cu COV și cu pulberi fine în suspensie (PM₁₀ și PM_{2,5}) ⁽³⁾.

5.8 Măsuri în transporturi la diferite niveluri: local, regional, național și european

5.8.1 În cazul vehiculelor comerciale și al celor destinate transportului de persoane să se prevadă, prin restricții de circulație și stimulente, înlocuirea vehiculelor Euro 3 cu Euro 5 și 6. Tot astfel, înlocuirea – prin aceleași metode – a motoarelor în doi timpi (motociclete și motorete, ferăstraie cu lanț și mașini de tuns iarba), Euro 1. Așadar, se recomandă la nivelurile local, regional și național:

5.8.1.1 Adoptarea cât mai rapid posibil, la nivel european și național – fără a se aștepta termenul din 2017 –, a unor metode corespunzătoare de măsurare a emisiilor de NO_x ale autovehiculelor ușoare pe motorină, având în vedere efectele lor negative grave asupra calității aerului din zonele urbane.

5.8.1.2 Sprijinirea utilizării pe scară mai largă, la nivel național și regional, a metanului, a gazului petrolier lichefiat (GPL), a hidrogenului, a gazului natural lichefiat, a etanolului și a altor biocarburanți avansați. Accelerarea dezvoltării mobilității electrice și a infrastructurilor de reîncărcare. Crearea posibilității de recunoaștere a categoriei de emisii a mijloacelor de transport cu ajutorul unui dispozitiv electronic instalat la bord.

5.8.1.3 Intensificarea distribuției gazului metan, prin acordarea de sprijin financiar – la nivel european, național și local – întreprinderilor și primăriilor, pentru realizarea și/sau extinderea rețelelor existente.

⁽³⁾ Cf. standardul UNI EN 15242: 2008 *Ventilația clădirilor – Metode de calcul pentru stabilirea debitului de aer în clădiri, inclusiv a infiltrărilor*.

5.8.1.4 Finanțarea – prin proiecte multianuale ale UE, cofinanțate la nivel național și local – a investițiilor în TPL (transport public local). Va trebui ca autobuzele să fie:

- ecologice, alimentate cu combustibili alternativi;
- cu propulsie hibridă bimodală;
- electrice (în totalitate electrice, cu baterie la bord) și reîncărcate sau cu sistem de inducție (Faraday).

5.8.1.5 Exploatarea potențialului interactiv dintre structurile fixe, tehnologiile informației și modurile de transport. În special, susținerea utilizării de materiale care conțin substanțe catalitice cu nanopigmenți de dioxid de titan (TiO₂), ce scindează moleculele cu substanțe poluante, făcându-le inofensive pentru sănătate (străzi, bariere antitrafic, gleturi și alte lucrări de construcții). În acest sens, prezintă interes racordurile de autostradă, prevăzute cu materialul brevetat „active COAT – Italcementi”, care purifică aerul și sunt reflectorizante, cu luminozitate puternică.

Bruxelles, 10 iulie 2014.

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Henri MALOSSE
